

PROSLAVE OB DVESTOLETNICI NUK

Dvestoletnica Narodne in univerzitetne knjižnice in njena nacionalna ter kulturna pomembnost sta bili zaznamovani z vrsto manifestacij:

Sklicana je bila tiskovna konferenca, da bi javnost seznanili z zgodovino NUK, s sedanjim njenim delom, s proslavami ob tako pomembnem jubileju, nad katerimi je prevzelo pokroviteljstvo Predsedstvo Socialistične republike Slovenije, in z drugimi prireditvami, ki so v tednu praznovanja zbrale v Ljubljani jugoslovanske in slovenske knjižničarje.

Osrednja slovesnost je bila v torek, 5. novembra 1974. Dopoldne je imel v zbornični dvorani ljubljanske univerze slavnostno sejo razširjeni svet Narodne in univerzitetne knjižnice. S svojo navzočnostjo so sejo počastili številni gostje, tako predsednik Predsedstva SRS Sergej Kraigher, predsednik častnega odbora za proslavo jubileja NUK, predstavnik Predsedstva SRS in predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti Josip Vidmar, predsednik skupščine SRS dr. Marijan Breclj, podpredsednik IS dr. Avguštin Lah, republiška sekretarka za prosveto in kulturo Ela Ulrih — Atena, rektor ljubljanske univerze prof. dr. Janez Milčinski, predstavniki kulturnih in znanstvenih ustanov Slovenije pa predstavniki nacionalnih in univerzitetnih knjižnic iz bratskih socialističnih republik in pokrajin, predstavniki podobnih bibliotek z Dunaja, iz Prage, Varšave in Firenc, predstavniki slovenskih knjižnic in seveda tudi člani delovnega kolektiva NUK. Mnogi so poslali pozdravna pisma.

V slavnostnem govoru je podal razvojno pot knjižnice njen ravnatelj prof. Jaro Dolar. Za njim je povzel besedo predsednik častnega odbora za proslavo Josip Vidmar. Izrekel je priznanje tej kulturno in nacionalno pomembni ustanovi in poudaril njene naloge, predvsem, da naj bi bila NUK vir informacij za vsakega Slovenca, ki želi postati razgledan — poučen o zgodovini človeškega duhovnega snovanja in seveda posebej še o snovanju slovenskega duha. Izrazil je upanje, da bo imela NUK za to svojo pomembno nalogo tudi vso podporo javnosti.

Sledili so pozdravni nagovori in čestitke rektorja ljubljanske univerze, predstavnikov kulturnega in družbenega življenja ter predstavnikov tujih in domačih knjižnic, ki so knjižnici izročili še pomembne in redke knjižne darove. Univerzitetni svet pa jo je odlikoval z zlato spominsko plaketo ljubljanske univerze — s svojim najvišjim priznanjem. Tople zaključne besede je izrekel v imenu mednarodnega slavističnega komiteja in jugoslovanskih slavistov akademik dr. Bratko Kreft.

Po končani slavnostni seji so bili udeleženci proslave povabljeni v NUK k odkritju spominske plakete Matiju Čopu (delo Staneta Dremlja) in k ogledu dveh razstav. Plaketo je odkril Josip Vidmar in ob tem osvetlil upravičenost Čopovega pokroviteljstva nad Narodno in univerzitetno knjižnico. Razstavljeno gradivo pa je predstavilo nekatere rokopisne ter tiskane redkosti in dragocenosti NUK ter prikazalo njeno dvestoletno razvojno pot.

Zvečer so se udeleženci proslave in člani kolektiva zbrali na slavnostnem koncertu v Narodni galeriji, ki je bil združen z branjem odlomkov iz del slovenskih pisateljev z naslovom »O branju in knjigah bo tekla beseda...« ter z razstavo srednjeveških rokopisov iz zbirke NUK. Po koncertu pa je predsednik Predsedstva SRS Sergej Kraigher priredil sprejem za vabljene goste v prostorih Skupščine SRS.

Dvestoletnico Narodne in univerzitetne knjižnice in njeno mesto v današnjem jugoslovanskem bibliotekarstvu so počastili tudi jugoslovanski in slovenski knjižničarji. V sredo, 6. novembra je bila v Prešernovi dvorani SAZU odprta razstava Bibliotekarstvo Jugoslavije 1945—1974. Odprtju razstave je sledila svečana seja izvršnega odbora Zveze društev bibliotekarjev Jugoslavije ob 25-letnici Zveze, ki je bila ustanovljena ravno v Ljubljani. Sejo je vodila njena prva predsednica dr. Milica Prodanović, slavnostni govor pa je imel današnji predsednik, ravnatelj beograjske nacionalke Svetislav Đurić. Ob tej priliki so bile podeljene tudi diplome številnim zaslužnim jugoslovanskim knjižničarskim delavcem. Četrtek, 7. novembra, in petek, 8. novembra, pa sta bila dneva strokovnega zborovanja slovenskih knjižničarjev.

Ob pomembni obletnici je NUK povečala svojo publicistično dejavnost. Izdala je: Slovenski časniki in časopisi 1937—1945, avtor Jože Bajec; Slovenska bibliografija 1970, priredil Jože Munda s sodelovanjem Vere Čater, Bože Pleničar, Ančke Posavec in Majde Ujčič; Zbornik Narodne in univerzitetne knjižnice I, uredil Jaro Dolar, in Standardi za mednarodno bibliografsko kontrolo, prevedel Maks Veselko. Nekatere od načrtovanih publikacij pa so še v tiskarni. Izšla je jubilejna znamka (delo akad. slikarja Božidarja

Jakca), natisnjen je bil jubilejni lepak in izbran spominski znak NUK (delo arh. Igorja Škulja).

Ob tako častitljivem jubileju je NUK ne nazadnje počastila tudi svoj kolektiv. Priredila je svečano večerjo, na kateri so bila podeljena jubilejna priznanja in nagrade dolgoletnim delavcem, ki so v knjižnici zaposleni nad 10 oziroma 20 ali celo 30 let in vsem njenim delavcem, ki so po prav tako dolgoletnem sodelovanju že odšli v zasluženi pokoj.

Jelica Jugovec

ZBOROVANJE SLOVENSКИH KNJIŽNIČARJEV 7.—9. NOVEMBRA 1974

V novembru 1974 je Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani slavila svojo dvestoletnico. Da bi počastili visoki jubilej osrednje slovenske knjižnice, so se tudi knjižničarji iz vse Slovenije zbrali na svoje redno jesensko zborovanje v Ljubljani. Tehnični del organizacije zborovanja je prevzelo in zelo uspešno izpeljalo Društvo bibliotekarjev Ljubljana.

Ni znano, kaj je bolj privabilo udeležence, ki so prišli tokrat v rekordnem številu — preko 280 članov in gostov, ali program zborovanja ali bela Ljubljana, ki v tem novembrskem času gotovo ni bila tako vabljiva, ali jubilej NUK. Kot gostje so zborovanju prisostvovali: predsednik odbora za založništvo in knjigotrštvo pri Kulturni skupnosti Slovenije Gregor Kocijan, predstavnik Narodne in študijske knjižnice v Trstu Marjan Pertot, predstavnica Društva bibliotekarjev BiH Dobrila Bokan, predstavniki bibliotekarskih društev Srbije in Kosova. Gregor Kocijan je v svojem pozdravnem govoru poudaril, da se slovenska javnost premalo zaveda dvestoletnice take ustanove, kot je NUK, in da slovensko knjižničarstvo sicer lepo, vendar prepočasi napreduje, zato bo morala naša družba nujno več vlagati v knjižničarsko dejavnost. Tudi drugi gostje so pozdravili zbor, pozdravno pismo pa je poslala Cankarjeva založba, ki je udeležencem darovala mape za gradivo z zborovanja.

V uvodnem referatu »Teh naših 200 let« je ravnatelj NUK Jaro Dolar podal kratek oris zgodovine Narodne in univerzitetne knjižnice.

Po smrti zaslužnega bibliotekarja, vzgojitelja, predavatelja in mentorja slovenskih knjižničarjev prof. Pavleta Kalana je Goriška knjižnica »France Bevk« iz Nove Gorice dala pobudo za ustanovi-